

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre David Castillo a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/david-castillo> >

David Castillo

El poeta David Castillo

Ferran Aisa

David Castillo sap xuclar l'essència de la vida, i per allà on passa recull l'esperit poètic convertint-lo en imaginari geogràfic: el Carmel, la Rambla, el Xino, Castelldefels,

Montevideo, Nova York o Manila. *Downtown* és el seu darrer llibre, escrit en català i castellà, els poemes del qual neixen en les caminades per la ciutat dels gratacels, abans i després de l'onze de setembre.

Downtown (Icaria, 2005) no és un viatge turístic, sinó un passeig per la desolació humana que convida el lector a sentir els batecs de la vida: al Nuroyican Poets Cafè, al Harlem espanyol, al Bronx, a Times Square. A "Loisaida", el poeta juga amb la memòria i la melangia del temps. La segona part del llibre recull un cant als joves presos de la Trinitat. Tanca el recull, l'escrit en castellà, "Montevideo blues", on reapareix David "Dylan" Castillo, a "Dejemos hablar al viento" hi interpreta l'absurd camusià d'*El malentendido*.

David Castillo (Barcelona, 1961), poeta i periodista. Els seus primers escrits van ser publicats el 1975, als catorze anys, quan treballava de "botones" al Banc Ibèric. El 1976 s'afilià a la CNT, era l'època de les "barricades" llibertàries, de les festes permanents a la Rambla, de les primeres "manis", del carnaval d'Ocaña, del Cafè de l'Òpera, dels stripteases de Christa Leem, de les paradetes de contrapropaganda, dels perfomances contraculturals, de les Jornades Llibertàries i de les calades de "hachís" col·lectives. Les publicacions alternatives apareixien amb força: *Ajoblanco*, *Viejo Topo*, *Alfalfa*, *Topo Avizor*, *Star...* així com els fanzines *la Cloaca*, *Fuera de Banda*, *Trotón*, *Tricopo* i el còmic *El Rollo enmascarado*. Tot plegat anava acompanyat de la banda musical de Bowie, Dylan, Lou Reed... Era un temps de debats continus i inacabables xerrades que emanaven del pensament llibertari, del situacionisme i del nexialisme. La seva immersió a la lluita el portarà a ser detingut. Era tan lliure aquella República "A" de la Rambla, que va ser ocupada "militarment" per la policia. Jaume Sisa ho va descriure en una cançó: «Han tancat la Rambla / han fet fora tothom / han buidat els arbres / dels ocells i les flors».

La formació del jove poeta es complementa amb la metòdica lectura dels grans creadors universals: Cernuda, García Lorca, Aleixandre, Vallejo, Larrea, [Vinyoli](#), [Bonet](#), Rimbaud, Ashbery, Blake, Milton, Yeats, Coleridge, Auden, Corso... que són barrejats amb l'ingredient metafísic de la filosofia pura i la força dinàmica de la música pop. El camí del poeta quedarà marcat pel contacte amb la realitat, tant dels barris de la seva ciutat, com dels suburbis del món, dels quals no serà aliè. Castillo, nascut al Poble Nou, ha recollit l'imaginari dels barris populars de la ciutat: el Carmel, la Ribera, la Barceloneta, el Xino...

A l'inici dels vuitanta inicià la seva participació en les lectures poètiques dels ateneus llibertaris, els bars de Gràcia i altres indrets barcelonins. Són els seus companys de viatge poètic, Jesús Lizano, Pope, [Enric Casasses](#), Joan Vinuesa, "Oaixí", etc. Àngel Carmona, director de La Pipironda, organitza espectacles poètics i teatrals que recorren els escenaris alternatius de Barcelona. David Castillo, el 1985, formarà part de la Junta de l'Ateneu Enciclopèdic Popular (AEP), aleshores

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre David Castillo a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/david-castillo> >

hostatjat a la Casa de Caritat. El seu pas per l'AEP coincideix amb les reunions que fan els vells militants anarquistes, sempre generosos amb els joves que volen fer el camí cap a Ítaca. Castillo, en aquells moments, començava la seva carrera periodística, que el va portar a col·laborar a *El País*, *La Vanguardia* i, des de 1988, a *l'Avui*, publicant també a les revistes *El Món*, *El Temps* i altres. La dècada dels noranta assumí la direcció del Suplement de Cultura de *l'Avui*, dirigí *Lletra de Canvi*, i fou col·laborador de les prestigioses publicacions literàries, *Quimera*, *Insula*, *Leer*, *Qué leer?*, etc. Des de 1995 coordina la Setmana de Poesia de Barcelona i té un paper destacat en el món literari català.

David Castillo, l'any 1992 va publicar *La muntanya russa*, a l'Editorial Pagès de Lleida, és un llibre ple d'imatges de ciutats, València, Roma, Barcelona... L'autor diu que en aquella època tenia ganes de riure, de plorar, de canviar d'estat d'ànim a gran velocitat. Els poemes de *La muntanya russa* són dels anys vuitanta i fins i tot un d'ells «del llunyà 1978». La persistència del temps llisca per damunt dels versos i baixa amb força per la muntanya russa. "La destrucció i l'amor", títol inspirat en Aleixandre, és un poema barroc, una mena de continuació del retaule de Sant Jeroni. Els versos de *La muntanya russa* posen de relleu la creació sense límits i el passeig per la memòria del temps. "La Riba de Sant Nicolau de Bari" (titulat, a Menta, El Riu), és un poema amb connotacions bíbliques passades pel sedàs de Rimbaud i de Dylan. El poema que dona títol al llibre, "La muntanya russa", imbuït pel pensament de Descartes, segueix el mateix ritme de l'anterior. El segon recull poètic de Castillo, *Tenebra* (Els llibres de l'Óssa menor, 1994), parteix de la via anterior, novament el temps és protagonista, des de l'òptica de Bergson i de les insinuacions, entre la llum i l'ombra, de Hegel i de la creativitat literària de Dylan Thomas. A *Tenebra*, novament, trobem referències a Roma, al mític Cafè Greco, a la Via Condotti, Santa Maria del Popolo i San Luigi de Francesi, Caravaggio i Castell de Sant'Angello. A la segona part del recull *Rapsodies canalles* reapareixen les veus de Lou Reed, Passolini i Bob Dylan i tot s'omple de versos tràgics que ballen les gitanes al compàs d'una balada de maquisards que ens acosten la figura de Bobby Sands, militant de l'IRA, mort a causa d'una vaga de fam. En el poema "Calze d'absenta", els àngels de l'apocalíptic passatge bíblic es passegen pel barri Xino, mentre el poeta mostra el seu "jo" generacional i, tal vegada, convida l'evangelista Joan a una copa d'absenta al Marsella.

David Castillo ha publicat també la biografia de Bob Dylan (Caixa de Catalunya, 1992). El mite de Dylan formarà part del paisatge del poeta barceloní, per això la simbiosi biogràfica no és tan sols un desig, sinó una realitat. La narració de la biografia del cantautor nord-americà es pot llegir com una cançó, *Love minus zero / no límit*, una gran passió pel poeta de Minnesota.

David Castillo, en el pròleg del recull *En terra de nadie*, afirma que si *La muntanya russa* i *Tenebra* són germanes, *Game over* i *El pont de Mühlberg* són bessones. Amb *Game Over* (Proa, 1998) va aconseguir el premi més prestigiós de la poesia catalana, el Carles Riba. L'imaginari barceloní de Castillo transita pels versos de *Game Over*, que esbrina la poètica de la Bíblia i la baixa al món del carrer. La barreja de la cultura anglosaxona i l'autòctona formen el cos del llibre amb els mites i fantasmes literaris de l'autor: Fonollosa, Artaud, Burroughs, Tennessee Williams, Lorca i sobretot Dylan, són presents en els versos de *Game Over*, tal vegada el seu millor llibre. Els mites poètics de David Castillo són ombres que viuen refugiades en l'esperit dels seus versos: Rimbaud, Crist, Comandante Cero, Dylan, Reed, Dostoievsky, Ramones, Prince, Bakunin, John Keats, Yeats, Che Guevara... A "En via morta" el poeta es trasllada a un camí sense sortida, cul de sac dels sentiments. El poema "Bandera negra", no és tan sols el color de la bandera, sinó l'estat d'ànim, negre ben negre, una lluita forta del poeta amb el seu més íntim jo. Leonard Cohen no és lluny del poema que tanca el llibre, "Last ball", i que podria ser el vals de la darrera nit de l'amor perdut. El camí dels àngels el tornem a trobar a *El pont de Mühlberg* (Proa, 2000), l'obsessió, el desig, la realitat, la falla, l'amor i el

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre David Castillo a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/david-castillo> >

desamor. Desolació i vida són conceptes que semblen ser antagònics, però que, a vegades, es complementen. Els versos d'*El pont de Mühlberg*, són una mostra d'aquest esperit poètic que ja havia seguit anteriorment a *Game Over*, sobretot en el poema "Els estigmes sense passió". David Castillo és un poeta que treballa la idea sense caure en la trampa de les ideologies, ja que això restaria valor als seus versos. El seu esperit èpic està marcat per un àcid romanticisme, que l'allunya tant dels poetes postmoderns, com dels poetes buits. El poeta del Carmel narra la realitat d'una èpica barcelonina que té la seva principal força a *El pont de Mühlberg*. Amb aquest llibre fa un recorregut físic pels racons més íntims i canalles de ciutat, a la recerca d'un impossible somni, maleint la pròpia desesperació. És un trajecte per la via de l'amor i el desamor, pel sexe, les drogues i el rock. I així el poeta s'escapa a "Place Contrescarpe". Aquest llibre és també un itinerari literari pel Carmel, un barri que ha patit recentment l'atac devorador del "progrés" salvatge. L'emblemàtic poema "Rambla del Carmel" és un cant a la desesperació.

El pont de Mühlberg acollia les bateries d'un antiaeri de la guerra civil, ara és un mirador. És la guerra, és la guerra! Amor, ira, desamor, ventura i desventura, ràbia... A "Malles de pell de lleopard" el poeta s'aferra a la tristesa remullada amb la ginebra.

Corso és present en alguns d'aquests pensaments poètics, així ho escriu el poeta nord-americà. En el poema "La realitat i el desig" trobem a Cernuda, el poeta de l'amor i els dubtes, però també de la memòria lànguida del temps. L'ofici de poeta no està renyit ni amb la ironia, ni amb el sarcasme, ni amb el cinisme. Salvat-Papasseit digué que el sentit inútil de l'art era el que realment li donava valor. Castillo afirma, en una entrevista a *Solidaridad Obrera*, que aquest ofici inútil és la seva raó de ser. I a les notes finals d'*El pont de Mühlberg* manifesta que, amb aquests poemes, ha fet un cant elegíac als amics que han caigut pel camí, i que tant l'havien condicionat en els seus inicis literaris (Pere Marcilla, Albert Subirats i Àngel Crespo). David Castillo està amarat de sentiments nobles i és el millor amic pels seus amics. Sobre Pere Marcilla, fundador de la desapareguda llibreria Cosa Nostra, ha publicat una semblança a *Poètica de la contracultura*, que Genís Cano ha editat a la Universitat de Barcelona.

David Castillo no s'ha especialitzat en un sol gènere, també és novel·lista guardonat, *El cel de l'infern* (1999), premi Joan Crexells, i *No miris enrere*(2001), premi Sant Jordi. Ha publicat darrerament diverses antologies bilingües de la seva obra poètica, *Bandera negra* Madrid, 2001) i *En Tierra de nadie* (Málaga, 2002), que recullen poemes dels seus llibres publicats i dels llibres inèdits *Doble Zero* i *Esquena nua*. A *Bandera negra* apareix el poema "Mala memòria" de *Seguint l'huracà* (Tarragona, 2000).

Ferran Aisa (publicat a Caravansari núm. 1, Primer Semestre 2006)

Tast de textos

Text

WEB: "La sinceridad es una herida suave"

Versió en castellà d'un poema del llibre *Bandera negra*. A la revista *Lateral* (abril 2001).

<http://www.circulolateral.com/revista/tema/076castillo.htm>

WEB: "Tango de la Barceloneta"

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre David Castillo a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/david-castillo> >

Un inèdit aparegut a *El País* (24/06/2006).

http://www.elpais.es/articulo/narrativa/Tango/Barceloneta/elpbabnar/20060624elpbabnar_13/Tes/

WEB: Al Daltabaix Poètic!

Quatre poemes de l'autor en aquest web de poesia que acull poetes de tendències ben diferents.

<http://www.sant-cugat.net/daltabaix/castillo.htm>

WEB: Pàgina de Magisteri Teatre-Mag Poesia

Inclou poemes i citacions de l'autor.

<http://www.mallorcaweb.com/magteatre/castillo/index.html>

WEB: "L'ull en el cel"

Un poema de l'autor al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/pagina_2.php?itinerari=8&tipus=1&subtipus=2&idpoema=53

Biobibliografia

Biografia

WEB: A la Hiperenciclopèdia

http://www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0247084

WEB: Fitxa al "Qui és qui a les lletres catalanes"

<http://cultura.gencat.net/ilc/qqq/FitxaAutors.asp?nom1=cas&cerca=Cerca&quinform=form1&NRegistre=57&idregistre=4303>

WEB: A la Viquipèdia

Breu biografia i obra de l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/David_Castillo

WEB: David Castillo a l'Institut Ramon Llull

Nota biobibliogràfica dins l'espai dedicat a la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara 2004.

<http://fil04.llull.cat/cat/02protagonistes/CastilloDavid.shtm>

WEB: Poetes catalans d'ara

Exposició amb referències biobibliogràfiques i enllaços d'Internet, elaborada per la Biblioteca d'Humanitats de la UAB.

<http://ddd.uab.cat/pub/expbib/2009/poetes/davidcastillo.htm>

Bibliografia

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Castillo+David+1961&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre David Castillo a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/david-castillo> >

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Castillo+David+1961&sortdropdown=-&searchscope=23

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SCastillo+David|Orightresult|U1?lang=cat&sui te=pearl>

WEB: Per comprar-ne llibres

<http://www.llibres.cat/ca/detall-autor/castillo-david>

WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Castillo%20David&sc=1&ln=ca>

WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Castillo%2C+David&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+lengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

WEB: L'autor al Corpus Literari Ciutat de Barcelona

Biografia, enllaços i transcripció d'articles sobre Castillo.

http://www.ducros.biz/corpus/index.php?command=show_news&news_id=456

PDF: "Panorama des del vell antiaeri"

Ressenya de J. J. Isern sobre la novel·la *No miris enrere*. A *l'Avui* (07/03/2002).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av04010.pdf>

PDF: Menta i altres poemes

Sam Abrams parla sobre la nova antologia de David Castillo i del seu disc compacte *Menta*. Al diari *Avui* (28/09/2005)

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av06251.pdf>

Propostes didàctiques

text

WEB: Activitats per treballar "L'ull en el cel"

Un poema amb propostes al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/pagina_6.php?tipus=1&subtipus=2&itinerari=8&idpoema=53